

Csak csendesen

Bizonyára megfigyelték, az éttermekben mindenki vidám, hiszen vagy várja, vagy eszi a kosztot, vagy már jóllakott. Csak egyetlen ember járkál lehorgasztott fővel, tekintetét hasztalan fürkészik a vendégek, reménytelen elcsipni: a fizetőpincér. Miért szomorú? Válasz akad, magyarázat nincs.

Csakúgy, mint könnyűzenénk örvedeseken gyarapodó slágertermésének arra az exkluzív példányára, aminek szövegrészleteit sietve teszem közzé (friss hallomás után, a pontatlanságokért a szerzők, Pásztor—S. Nagy szíves elnézését kérve):

Milyenkor kell csendben maradni, és ami történt épp azt akarni, a két szemünket el nem takarni, és örülni a percnak. Ilyenkor kell mindent levetni, a rossz énként feledni, és attól remegni, hogy nem lát senki minket... A világszág zavar téged, a lámpát lecsavarod, az

előbb egy dalt dúdoltál, most már abbahagyod. Hát ilyenkor kell stb.

A fickós nyelvezetről nincs szándékomban bántani a muzsika szerzőjét, a szám kétségtelenül jó, sláger. Am, éppen ezért, mert sláger, szeretném tisztázni:

1. nem valószínű, hogy csupán szüzsécsokról lenne szó, a két szemünket ilyenkor egyébiránt is körülményes és szükségtelen eltakarni, meg aztán nem feltétlenül fontos ügyebár mindent levetni,

2. ha ez a szám egészen egyértelmű és érthető magyar szövegével másnapként hallható a rádióban mi magyarázza, hogy a Je t'aime-t sokáig tilos volt játszani, holott annak szövegét, azt a keveset és szintűgy egyértelműt, francia nyelven szokták dallani?

Mi lehet a válasz? Psszt! Ilyenkor kell csendben maradni...

N. I.

Kérdőjelek egy építkezés körül

Ez év márciusban megalkart szabadulni épülő társasházban kétszoba összkomfortos lakásától egy társuló. Kérte az általa befizetett 80 ezer forintot és még 50 ezret lelépésért. Tartotta a marokát 5 ezer forintért, amit nem foglalkoztató kapott, hanem a további tárgyalás alapjául. Ez volt ugyanis a vevőjelölt szerencséje, mert mint kiderült, az illetőnek összesen 50 ezer forintja állt az állítólagos lakásban, amely a Gogol utca 27. szám alatt lett volna. Még azóta sincs meg a vevőjelölt hetek múlva és többszöri határozott követelésére nagynehezen visszakapta a már elúszni látszó 5 ezer forintját.

Ilyen és ehhez hasonló közérdekű bejelentések nyomán széleskörű vizsgálatot folytatott a Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság egy magánlakásépítő szövetkezetnek nevező, valójában magánjellegű építőipari vállalkozás működésével kapcsolatban Szegeden. A társasház építésére irányuló építőközösség, illetve a vállalkozások szervezői, irányítói dr. Szűts Sándor ügyvéd,

a szegedi 2-es számú Ügyvédi Munkaközösség tagja és Tóth Miklós építésszámoló voltak. Nézzük meg egy konkrét eset kapcsán, mire alapozták szervezői, irányítói készségüket.

Történt, hogy Tisza Lajos régiségkereskedő, Szeged, Bánomkert sor 17. szám alatti lakos még 1968 elején 75 ezer forintért megvásárolta Szegeden, a Gogol utca 27. szám alatti magánkézben levő házingatlant, 216 négyzetméterrel. A házban lakó volt dr. Perlaky Antal és családja.

Telek és lakásüzérkedés

Tisza Lajos 75 ezer forintja 1970 őszén egyszerre 326 ezer 400 forintot fíadzott. Ennyiért adta el ugyanis a Gogol utcai ingatlant 14 társuláras szövetkezett személynak. A régiségkereskedő azonban nem volt szívből felfelé számított még 200 ezer forint szanalási költséget, mondván, hogy lakójának, dr. Perlaky Antalnak lakást kell szereznie, hogy a telken a társasházhoz hozzákezdhesse. Mint a beolajozott kerék, forgott az ügyvitel. Tisza Lajos kinevezett egy „romos” állami lakást a Hunyadi János sugárút 22. szám alatt és azt kitaltatta magának 1970 tavaszán azzal, hogy rákötött 30 ezer forintot. Mint utóbb megállapította a vizsgálat, ez a lakás még csak felújításra sem szorult, ellenben nagy alapterületű és kényelmes beosztású. Csúpan piktoroltatni kellett. S mit az a véletlen? 1970 júniusban ugyanezt a lakást Tisza Lajos nagyilekűen átengedte lakójának, dr. Perlaky Antalnak, aki szabályos hivatalos ügyintézésrel meg is kapta. Most már nem volt akadályja, hogy szövetkezést üssenek össze a Gogol utca 27. alatt. A régiségkereskedő 36 ezerért eladta lebontásra a telken levő épületet is, vagyis közel 600 ezer forintot vágott zsebre az üzletben. Egyéb-ent saját háza, telke van a Bánomkert sor 17. szám alatt, de utána kellene nézni még a telekkönyvben másnak is.

Halálozás: Cseleddi Franciska, Terhes István, Dobó István, Vincze Ignác, Nemeth Anna, Pónusz József, Nemeth János, Kórnóczi József, Fodor Margit, dr. Iváncsy István, Kőrösi Mihály, Zsidó Julianna, Elmer István, Markovics István, Szabó György, Zsuzsanna, Győri András, Martincsek Mária, Erdélyi Mihály, Veres István, Zirczi Géza, Juhász Rudolf, Deák György, Lipták Rozália meghalt.

Álszövetkezet, szédelgők

Ne felejtsük el, hogy a Tisza által meghirdetett elvi építési engedély alapján 14

vevő társasház építésre tartott. 1971 szeptember 3-án össze is jött az alapító közgyűlés a szegedi 2-es számú Ügyvédi Munkaközösség irodájában, és kikiáltott a lakásépítő szövetkezet megalakulása. Hogy az alapítók jórésze azóta elszédelt, hátat fordított a társuláshoz és kimentette pénzt, ha tudta — az most mellékes: A közgyűlésen dr. Szűts ügyvéd olyan alapszabályt fogadott el, amely nem felelt meg a törvényes feltételeknek. A képviselői jogosultságról például úgy rendelkezett az alapszabály, hogy dr. Szűts képviseli általános megbízás alapján. Ez év januárban visszavonta tőlük a működési engedélyt a városi tanács építési és közlekedési osztálya, miután tudomására jutott törvénytörő működésük. Addig azonban az álszövetkezet egésze alatt folyt a meg nem engedett építőipari vállalkozás. Bélyegzőjük szövege ez volt: „Tisza Lakásépítő és Fenn tartó Szövetkezet Segédipari Üzeme, Szeged, Gogol utca 27. sz.” Rendelet tiltja a hat lakásnál, illetve két szintnél nagyobb lakóépületek kivitelezését házilag módon. Ez mitsem zavarta a Tisza-féle céget, sem az, hogy az építkezést nem a társult tagok végezték, hanem alkalmazottak.

Csak a Kamara engedélyével

Dr. Szűts elzárkózott attól, hogy lapunknak is nyilatkozzon az ő szerepéről, működésükről. Engedélyért az Ügyvédi Kamarához tanácsolt bennünket, mondván, hogy ügyfelei dolgairól más-ként nem beszélhet. Annnyit elárult, hogy már nem folyik bele a Tisza-féle cég dolgaiba. Különben is ő csak szigorúan jogi képviselőt látott el munkaközössége megbízásából. Szerinte az ő közreműködése így kevesebbe került a társulónak, mintha ugyanazt másodállású jogász végzi. Mire szorított volt na ez a jogi tevékenység? Telekátírása, munkaszervezés elvégzésére, építési engedély megszerzésére, építési szerződésre, hitelnyújtásra, telekkönyvvezetésre stb. Ezzel szemben a Népi Ellenőrzési Bizottság széleskörűen kiterjedt vizsgálatát megállapította egyértelműen és világosan: „Az építkezés ügy-

intézését nem az intéző bizottság végezte, hanem dr. Szűts Sándor ügyvéd és Tóth Miklós építésszámoló, mint műszaki vezető. Ez a két személy teljes hatáskörrel alkalmazott dolgozókat az építkezésnél és mint munkáltató kötötték meg a szerződéseket... Önálló vállalkozóként intézkedtek az építőipari tevékenység keretében. Számos dolgozónak jelentős összegű bérlelőjelet fizettek ki... A 17 százalékos SZTK-járulék helyett tíz-et fizettek, mivel szövetkezetként jelentkezték be és a szövetkezetnek járó kedvezményt jogtalanul élvezték.

Legenda?

Dr. Szűts kitért kérdésünkre elől, amikor beszélgettünk vele, azzal, hogy ebben az egész ügyben túlszámít sok a legenda, amely azt körülvelegi. Az is legenda, hogy az ingatlan vételára után illetéket sem fizettek, mondván, hogy vállalkozásuk szövetkezet? A vizsgálat arra is kiterjedt, hogy hol tartanak jelenleg az építkezéssel, amelyen egyébként egyetlen ember sem dolgozik. A beépítettség s a végzett munkák költségeként 1 millió 146 ezer 232 forintot állapított meg a vizsgálat, a tényleges ráfordítás pedig 1 millió 966 ezer 532 forint. A különbözet 810 ezer 300 forint. A vizsgálat a túllépés okait még nem tudta részletesen feltárni. Gazdálkodásuk rendszertelenségére utal, hogy a társult családok befizetéseit egyszerűen bemutatóra szóló takarékkönyvben kezelték, s a betétkönyvet a pénztáros nevén helyezték el. Az álszövetkezet vezetőinek és intézőbizottságának tevékenysége kizárólag formai volt, mert dr. Szűts Sándor ügyvéd és Tóth Miklós felelős műszaki vezető nem tájékoztatták a vezetőséget az építkezés állásáról, döntéseikről, tevékenységükről. Közben a műszaki vezetésben és az elnökségben személyi cserét hajtottak végre, s ezt nem követte semmiféle elszámolás, leltár, vagyonszármazékos felmérés.

A népi ellenőrzési bizottság vizsgálatát nagy rendtelenségnek kell követnie, ennel és más építőközösségek egyaránt. A Tisza-féle céget törvényes úton is el kell számoltatni, túl azon, hogy 14 család védelméről van szó.

Lódi Ferenc

Anyakönyvi hírek

I. KERÜLET

Házasság: Borbás Imre és Főreges Zsuzsanna, Paprika Péter és Ungi Mária, Rácz Iván és Böresök Mária, Rózsa Gábor és Barna Mária, Sinkó Zoltán és Villand Erika, Szepvák Imre és Juhász Magdolna, Ducros Jean és Engi János, Tóth István és Turai Mária, Simcsák Zoltán és Baló Edit, Forgó Ferenc és Veszeg Katalin, Sildósi Miklós és Párcs Erika, Tóth László és Héra Veronika, Kasza László és Nagy Mária, Tardos Károly és Dózsa Ágnes, Dubay Gábor és Márta Borbála, Rellé Elemér és Katona Margit, Kónya Ferenc és Szekeres Katalin, Somogyvári Gyula és Keszeg Erika, Babály János és Juhász-Vida Terézia, Gityay Zoltán és Hell Matild házasságot kötöttek.

Születés: Huszka Lászlónak és Marsal Agnesnek László, Nemeth Ferencnek és Balog Olga-nak Julianna, Szabó Istvánnak és Fekete Etlának Klára, Erzsébet, Veszegné Mihálynak és Omdand Márjának Erika, Rita, Giba Géznak és Szalai Ilonának Idikó, Kondacs Pálnak és Berta Ilonának Helga, Kovács-Tanács Istvánnak és Ördög Márjának László, Ruczu Vilmosnak és Vass Editnek Edit, Szekeres Józsefnek és Csipák Etlának Julianna, Elekcs Istvánnak és Molnár Juliannának Andrea Munka, Andrási Ferencnek és Molnár Ibolyának Ibolya, Szerencsés-Fekete Mihálynak és Fehér Ilonának Idikó, Veszegné Istvánnak és Asztalos Juliannának Munka, Hajda Árpádnak és Balogh Márjának Idikó, Valtér Vilmosnak és Zombori Ilonának Krisztina, Alex, Kóka Sándornak és Nemeth Margitnak Sándor, Szabó Tibornak és Kovács Márjának Tibor, Bozók Józsefnek és Zsilkó Ilonának Idikó, Erdélyi Józsefnek és Ancsa-Molnár Márjának Róbert, Bite Jánosnak és Molnár Juliannának Zsolt László, Nemeth Józsefnek és Naschitz Erzsébetnek Erzsébet Katalin, Szabó Jánosnak és Bercsenyi Juliannának Barbara Julianna, Szunyai Mártonnak és Szabó Sárának Márta, Nemeth Ferencnek és Savanya Ilonának József, Papp Odónnek és Bozó Márjának Erika, Rédei Sándornak és Demus Rozáliának László, Tiesch Jánosnak és Sárospataki Mariannának Idikó, Okros Árpádnak és Kiss Erzsébetnek Ágnes Erzsébet, Varga Jánosnak és Sós Editnek Rita, Kovács Istvánnak és Bognár Juliannának Zsolt, Csónka Istvánnak és Bálint Gizellának Erika, Santa Istvánnak és Szankovics Ilonának István, Csipák Szilveszternek és Vár Erzsébetnek Zoltán, Balázs Tibornak és Kóhalmi Juliannának Róbert, Molnár Jánosnak és Szűts Györgyének Gábor Andor, Nagy Istvánnak és Górcsa Klárának Krisztina, dr. Martinovits Jánosnak és Kutas Ilonának Edit Ilona, Bodó Jánosnak és Szankó Klárának Krisztina, Bagó Lászlónak és Makk Rozáliának Tünde, Takács Lászlónak és Molnár Márjának Zsolt, Tímea, Nagy Ferencnek és Tanács Erzsébetnek Veronika, Stika Antalnak és Finta Ilonának Antal János, Fenyvesi Ferencnek és Gere Katalinnak Ferenc Attila, Dorozsmai Pálnak és Priker Erzsébetnek Péter Pál, Tóth Károlynak és Tóth-Kása Mariannának Marianna, Péter Antalnak és Nagyiván Márjának Mária, Csikós Mátyásnak és Ball Márjának Csaba, Farkas Istvánnak és Bozók Ilonának Tamás, Dudás Sándornak és Nagygyörgy Irénnek Gábor, Csamangó Tibornak és Elekcs Erzsébetnek Zsolt, Csóti Jánosnak és Szegedi Rozáliának Ágnes Rózsa, Kovács Ferencnek és Tóth Katalinnak Tünde, Kiss Endrénék és Papp Ilonának Andrea Edina, Kovács Istvánnak és Horváth Márjának Marianna Eleonóra, Kovács Istvánnak és Bozók Ilonának Gábor István, dr. Szádeczky Péternek és dr. Bőszörményi Jolánnak Anikó Anika nevű gyermekek születtek.

II. KERÜLET

Házasság: Benyuska Imre János és Kerekes Blanka, Erdélyi Pál és Vigh Rozália, Metál János és Sidlovsky Zsuzsanna, Avar Jenő és Török Klára, Horváth József és Nagy Borbála házasságot kötöttek.

Halálozás: Kovács Mátyásné Bodó Etlaka, Csoma Lajos, Máté György, Széles Julianna, Solkó Jánosné Makkai Irma, Blesics István, Orosz József, Palatinus Istvánné Zsemberi Pirokska, Mrena Béla Árpád meghalt.

III. KERÜLET

Házasság: Szakál József és Varga Rozália, Tiszavölgyi János Ferenc és Krizsán Mária, Tóth

BERCELI A. KÁROLY

Hullámsír

113.

— Persze, hogy tudtam.
— Jól van, jól van, de anyának azért ne árul el, hogy fölismertél. Ő abban a házban ringatózik, hogy a terv sikerült, s én próbára teszem a te hűségedet. Persze, a hajamat kellett volna elrejtetni egészen, vagy fekete parókát húzni rá. Akkor talán jobban sikerül a csel.
— De hát a szádát is megismertem rögtön, meg az alakodat is.
— De anyám kedvéért most úgy táncoljunk tovább, mintha nem ismernénk egymást. Jó?
— Jó.

A cigányok — Onodi Kálmán bandája — a színpadon húzta szinte megállás nélkül, s a párok keringtek, forgolódtak, dobantottak, egy-egy férfi néha hujantott is nagy jókedvében. Mindenki mulatott, többen kortyintgattak is hátul, a gazdagon megterített asztalnál, mely-nél idősebb nőegyleti tagok árusították az ételt, az italt, s a süteményféleket, persze az árak s a szegények javára. Csak Pintér Pista lézengett tanácsalánul, halálisan fölőlesgesnek érezte magát, s kinyilvánította is inkább a meg-rakott asztalnál tartózkodott, mint a terem közepén, a majomszigeten. De onnan is csak Saroltát leste, epedve, kétségbeesetten, s látta, hogy a leány milyen féktelenül jól szórakozik, mindig más karjában forgolódik, ring, hajlóg kacérokodva, kacarászva, olykor behunyt szem-mel, már-már tobzódva, tombolva a végkimerültség. Pista szíve örökösen összeszorult vagy

megdobbant, mert Sarolta azért felé is vetett egy-egy csábos pillantást.

— Látja, kár, hogy nem tud táncolni, tanár úr — kiáltotta oda élesen, hogy túlharsogja a zenét.

Pista tudta ezt, de gatlásos ifjú volt, úgy érezte, suta és otromba hozzá, hogy illegit-billegni és perdülni legyen kedve. Nem fizikai adottságai hiányoztak a tánchoz, mert ruganyos izmú, erős, kemény kötésű legény volt, s zeneileg is eléggé képzett, a ritmus a vérben lüktetett, hanem belül akadályozta őt meg valami zavart szegénykezés abban, hogy a többi fiatal módjára fesztelenül, fölzsabadultan ugrabugráljon a zene biztató ütemére. Félsg volt, nehézkos, röstelte kiszolgáltatni magát még a tánc nyelvén is, hiszen a tánc is bujkáló érzelmeket árul el, ha valaki valóban átadja magát neki, s egyszer vagy ellágyul a hatása alatt és melázva lejt, vagy ráébredt valami szavakkal kimondhatatlan keserűségre, s egyszer csak örvöngeni, tobzódni, vagy már-már duhajkodni kezd, hogy a végén esetleg sírva fakadjon. Szerelmeseket is, hazafiakat is látott már könnyezni tánc közben, ő azonban nem szívesen ad számot legmélyebb érzéseiről. Apró-cseprő szerelmi kalandokban ő is megtudta ütni a megfelelő hangot, s mikor egy kis diáklány epekedett utána, még kedélyes és fölénves is tudott lenni, hogy a boldogtalant észre-ritse, s kigyógyítsa saját magából, már tanári mivolta miatt is, de Sarolta teljesen leigázta, s úgy hat rá, olyan bénító erővel, hogy néha még szabatos fogalmazókészsége is felmondja jelenlétében a szolgálatot, s olyan tökéletlen és helytelen mondatokat dadog, amilyenek diáklait alaposan lehordaná. De nem tud az ellen védekezni. Mindig kistünnak vagy esetlen parasztnak érzi magát finom, illatos, bódító közelségében. Ez a jólalpoltság különösen felszi-

totta érzékeit, a gondozott ruhák, s a mindig tiszta fehérneműk szinte vonzották, hogy megérintse őket, s beléjük temetkezzék.

Közben Gábor megjárta a becsülettel a mama előtt a tudatlant, s míg Etlát táncoltatta, türelmetlenül kiáltozta a hölgy páholya felé:

— Etlaka hol van? Nem jött el? Sehol sem találom.

— Még nem készült el a jelmeze, de most már hamarosan itt lesz — válaszolt Juci aszszony titokban hunyorítva egyet. Ő is jól mulatott, s meg volt elégedve a leendő vő színes-színeseivel, de kuncogott Etlaka is, hogy milyen kedélyes bújócskát játszanak egymással.

Éjfél után havazni kezdett újból, s egy kicsit fagyott is, úgy hogy a napokig tartó olvadás után a sár megint megkeményedett, s a hó sem olvadt el. Ez új reményeket ébresztett a vízügyi bizottság tagjaiban, akik a főkapitány vezetésével most is ott ültek a városháza tanácstermében, s a további teendőkről tárgyaltak. Egyikük sem volt optimista, s a legrosszabbra készült föl, de azért hűbelebalázsmódjára sem akartak megint ezeket beleölni olyan gátak építésébe vagy meglevők felemelésébe, melyek csak katasztrófa esetén kerülnek végveszélybe. Egy-két tanácsos egy leendő köröltés kiépítését javasolta, mely legalább a várost menti meg az ártól, de éppen emiatt szó-laltak fel többen ellene, mert a tanyák és falvak népe így teljesen védtelen marad. Pillich Kálmán az államra hárítva a felelősséget az örökös pánik miatt, a kincstárt szeretne volna megterhelni a köröltés megépítésével.

— Nyugodt lehetsz, hogy Herrich ezt is le-szavaztatja — intette le a polgármester, akinek e téren már bőseges tapasztalatai voltak

(Folytatjuk.)